

Links

1. Algemeen / General info

<https://prostitutieinnederland.blogspot.nl> Feiten en cijfers

<https://dutchprostitution.blogspot.nl> Facts and figures

[sekswerkergoed.nl/ numbers-and-sex-work/](https://sekswerkergoed.nl/numbers-and-sex-work/) You want numbers?

<https://www.mamacash.org/en/counting-sex-workers-in-campaign> De Factsheets over sekswerk wereldwijd en in Nederland

[Brussels 2005 Sex workers Manifesto](#)

2. Starten met werken

www.sekswerk.info Werken in de prostitutie: Hoe begin je? Zorg dat je – voordat je begint met werken – op de hoogte bent van je rechten & plichten en gezond & veilig werken.

Hoe zit het met jouw gemeente? Wat staat er in de APV over sekswerk? Check [Beleid per gemeente – Prostitutie Goed Geregeld](#)

<http://behindtheredlightdistrict.blogspot.nl/p/how-to-become-prostitute-heres-short.html> First steps when you want to work behind the windows in Amsterdam

<https://www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/prostitutie/> Info over de APV, KvK, Zakelijke dienstverlening, exploitanten (helaas is de info soms niet correct en ook niet eenduidig)

<https://ondernemersplein.kvk.nl/werken-als-zelfstandig-sekswerker/>

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/03/20/werken-in-de-prostitutie-in-nederland> PDF – Wie mag waar werken?

theoffice52.rld.com What you need to start working as a sex worker in Amsterdam

www.swdigitaal.nl De website van de Adviseur Digitale Weerbaarheid. Omdat ook onze digitale rechten worden geschonden. Zéker als je begint met (zelfstandig) werken staan er nuttige tips op.

3. Werkplekvormen / workplaces

- **Ramen:** Amsterdam, Alkmaar, Leeuwarden, Den Haag, Haarlem, Deventer, Nijmegen, Groningen, Eindhoven, Doetinchem, Almelo. (gesloten raamgebieden: Utrecht, Heerenveen)
- **Clubs en privéhuizen**
- **Massagesalon**
- **Escort**
- **Straat:** zones in Arnhem en Nijmegen (pasjes, uitsterfbeleid voor de zones)
Gesloten zones: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Groningen en Heerlen en recent Utrecht.
- **Thuisontvangst**
- **Overige:** internet, animeerbaar, sekssauna, gangbang/amateur, webcam, strippen, porn, sugardating, hotel/airbnb dating, etc.

Een sekswerklocatie vinden in/rond een bepaalde stad? Kijk

op <https://www.sekswerker.nu/>

4. Belastingen/Financiën/Verzekering en/banken

Taxes/Finances/Insurances/banking

- **Loondienst:** komt zeer zelden voor in de branche, soms als nul-uren contract in massagesalons
- **Opting-in:** Club en privéhuis, massagesalon, escort – Belastingvorm: loondienst via het voorwaardenpakket van de Opting-in regeling
- **Zelfstandige (ZZP):** raam, internet, thuiswerk – Belastingvormen: inkomstenbelasting en omzetbelastingen

www.prostitutiegoedgeregeld.nl Informatie van het ministerie van SZW, ook vertaald in 7 talen

www.opting-in.info Ted Maton, administratiekantoor

[Opting-in, de jaarlijkse aanpassingen: – P&G292 \(pg292.nl\)](#) (2022)

www.aleka.nl Aleka is een coöperatie voor mensen werkzaam in de erotiekbranche

<https://www.vrouwenrecht.nl/2014/04/08/evaluatie-opting-in-regeling-in-de-besloten-prostitutie-31-maart-2014/evaluatie-opting-in-regeling-vvr-platform-positieverbetering-prostituees/> Evaluatierapport Opting-In maart 2014

<https://www.oneworld.nl/harlot/hoe-banken-sekswerkers-tegenwerken/>

<https://www.parool.nl/english/are-banks-discriminating-against-sex-workers~b60c87c4/>

[Banken weigeren zaken te doen met de seksbranche | KRO-NCRV](#) Pointer

5. Vergunningen en beleid /

Licenses and policies

Rapport Legale Facade – incl 12 regels voor een goed prostitutiebeleid. [Legale Facade – Sekswerkbeleid: hoe kan het anders? – juli 2018 | Sekswerkexpertise](#)

<https://www.trouw.nl/home/prostitutie-expert-vergeet-zweden~a6dad197/>

<http://www.socialevraagstukken.nl/nederlands-prostitutiebeleid-is-mislukt/> Henk Wagenaar en Sietske Altink

<http://www.socialevraagstukken.nl/zweeds-verbod-op-prostitutiebezoek-werkt-niet-1/> Henk Wagenaar en Sietske Altink

<http://www.socialevraagstukken.nl/prostitutiebeleid-nieuw-zeeland-is-wel-effectief-2/> Henk Wagenaar en Sietske Altink

<https://sekswerkerfgoed.nl/prostitutiebeleid-een-nieuw-boek-over-een-lastig-onderwerp/>

<https://sekswerkerfgoed.nl/the-complexities-of-prostitution-policy/>

Boek: Designing Prostitution Policy – Hendrik Wagenaar, Sietske Altink, Helga Amersberger. Free download available

here: <http://www.oapen.org/search?identificer=627654>

www.wodc.nl Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gebruik de zoekterm ‘prostitutie’ op de website

[Prostitutiebeleid – Het CCV](#) Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid

[Nieuw ‘Prostitutiehoofdstuk’ model-APV | VNG](#) Model APV van de VNG. Proud heeft daarop een eigen (verbeterde) Model APV opgesteld.

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2022/02/01/tk-bijlage-eindrapport-aard-en-effecten-van-prostitutiebeleid-regioplan/tk-bijlage-eindrapport-aard-en-effecten-van-prostitutiebeleid-regioplan.pdf> Regioplan febr 2022

6. Politiek, WRS , rechtspositie en decriminalisering/

Politics, law reform (WRS), decrim

www.sekswerkexpertise.nl Platform SekswerkExpertise heeft de meeste info over de wetsvoorstellen WRP (oude term) en de WRS (nieuwe term).

[WRS Expertmeeting 6 nov 2020 | Sekswerkexpertise](#) Lees de vier bijdragen van experts over de WRS.

<https://www.internetconsultatie.nl/sekswerk/reacties> De reacties op de internet consultatie van de WRS (250 reacties staan openbaar, in totaal kwamen er rond de 350 binnen).

www.vrouwenrecht.nl De Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann' stelt zich ten doel het verbeteren van de rechtspositie van vrouwen, en zet zich ook sterk in voor de positie van sekswerkers. Gebruik de zoekfunctie 'prostitutie' en 'sekswerk' om te zien welke documenten er op de site staan.

<https://www.atria.nl/> Gebruik de zoekfunctie 'prostitutie' en 'sekswerk' om te zien welke documenten ze in de bibliotheek hebben

<https://atria.nl/nieuws-publicaties/internationaal-nationaal/nationaal-beleid/het-politieke-debat-over-prostitutie-in-nederland/> Download pdf van Atria: Een overzicht van het politieke debat over prostitutie in Nederland

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/05/amnesty-international-publishes-policy-and-research-on-protection-of-sex-workers-rights/> Amnesty international Policy, 2016

<https://www.amnesty.org/en/documents/pol30/4062/2016/en/> Report PDF

<https://www.groene.nl/artikel/ik-krimp-ineen-bij-het-woord-sekswerk> Good read!

<https://www.opensocietyfoundations.org/explainers/understanding-sex-work-open-society>

<https://www.opensocietyfoundations.org/publications/ten-reasons-decriminalize-sex-work>

<https://www.opendemocracy.net/beyondslavery/fraser-crichton/decriminalising-sex-work-in-new-zealand-its-history-and-impact>

<https://link.springer.com/article/10.1007/s10508-017-1008-3> Sex Work Criminalization Is Barking Up the Wrong Tree, Ine van Weesenbeeck

<https://theconversation.com/sex-work-and-the-law-its-complicated-81316> prostitution laws worldwide

<https://www.hpdetijd.nl/2018-06-02/sekswerkers-gert-jan-segers/> Meredith Greer over het 'Pooiervod' van Segers

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/hoe-het-kabinet-stilletjes-aanstuurt-op-een-pooiervod> Linda Duits

<https://www.nswp.org/resource/smart-guide-rights-affirming-international-policies-relating-sex-work> In recent years a growing number of international organisations have released policies, guidance and recommendations that promote the rights of sex workers and advocate for the full decriminalisation of sex work.

<https://www.nswp.org/sex-work-laws-map> Global mapping of sex work laws

<https://ashatenbroeke.nl/maak-seks-werk/> vooral interessant in de tekst: Kader: Cijfers over mensenhandel

<https://www.trouw.nl/samenleving/nederland-kan-iets-leren-van-de-seksindustrie-in-nieuw-zeeland~a2e3622a/> Onderzoeker Joep Rottier

<https://pointer.kro-ncrv.nl/onderzoeken/seksuele-uitbuiting/media> Serie van Pointer (KRO-NCRV over vergunningen, thuiswerk, banken, etc, (en nu eens niet over uitbuiting)

[Swally Award 2022 \(docs.google.com\)](https://docs.google.com) De Swally Award is een nieuwe prijs in het leven geroepen door sekswerkorganisatie SAVE en Vereniging SekswerkExpertise. Deze award is bedoeld voor lokale volksvertegenwoordigers die zich afgelopen jaren in hun gemeente positief hebben ingezet voor de rechten van sekswerkers.

<https://www.eswalliance.org/the-science-is-clear-the-criminalisation-of-sex-work-is-harmful-to-sex-workers-health> The science is clear: the criminalisation of sex work is harmful.

7. Zweedse of Nordic Model (client criminalisering) /

Swedish or Nordic model

“A failed experiment in social engineering”

- Nordic model partially or complete implemented in: Sweden, Norway, Iceland, Ireland, Northern-Ireland, France, Canada, Albania, Serbia, Lithuania, South Korea and Israël.

<http://sekswerkexpertise.nl/zweedse-model/> Verzameling links met rapporten

<http://www.soc.lu.se/en/article/comparing-prostitution-policies-with-new-typology> Petra Ostergren

http://www.huffingtonpost.com/cas-mudde/the-paternalistic-fallacy_b_9644972.html# Cas Mudde, USA, The Paternalistic Fallacy of the “Nordic Model” of Prostitution

<http://www.sexworkeurope.org/news/general-news/stop-ignoring-evidence-client-criminalisation-endangers-sex-workers> LINK checken infographic van SexworkEurope over client criminalisering

<https://medium.com/@aleknielsen/nordic-model-the-ongoing-criminalization-of-sex-workers-in-northern-europe-c1df02ba94ae>

<https://feministire.com/2017/10/25/letter-to-my-often-feminist-friends-who-are-concerned-about-those-in-prostitution-and-think-that-criminalizing-those-who-pay-for-sex-really-cant-be-such-a-bad-idea/> Letter to my (often feminist) friends who are concerned about those in “prostitution” and think that criminalizing those who pay for sex really can’t be such a bad idea.

<https://inews.co.uk/inews-lifestyle/women/as-a-sex-historian-this-is-what-i-want-you-to-know-about-the-buying-and-selling-of-sex/> “The Nordic model and its supporters tacitly presents sex workers as degenerate, disposable victims in need of rescue. The evidence proves that criminalising clients causes significant harm to those in the sex industry. A central tenet of feminism is bodily autonomy, sexual agency, the right to say yes and the right to say no, and to have that respected. **How can you seriously call yourself a feminist if you insist on denying those same rights to your sister sex workers?”**

<https://www2.le.ac.uk/departments/criminology/people/teela-sanders/BriefingPaperTheUseofSexWorkerHomicideStatsinCampaigning.pdf> PDF reviewing the occupational risk of sex workers in comparison to other ‘risky’ professions.

[Third party intervention in de zaak van Franse sekswerkers voor Europees Mensenrechtenhof – 28 sept 2021 | Sekswerkexpertise](#)

8. Feminisme

<https://jacobinmag.com/2017/12/sex-work-the-pimping-of-prostitution-review> Laura Augustin over feminisme en sekswerk

https://www.huffingtonpost.com/entry/im-a-sex-worker-who-is-sick-of-female-misogyny_us_58ee4bb3e4b0cb574bb4bc5e **“If you sh*t on women for making a choice that you didn’t, you’re not a feminist”**

[Intersectional Activism Toolkit For Sex Workers And Allies – European Sex Workers’ Rights Alliance \(eswalliance.org\)](#) Intersectional Activism toolkit for sexworkers and allies

<https://oliveseraphim.wordpress.com/2013/03/06/10-tips-on-how-to-be-a-feminist-ally-to-sex-workers/>

<https://feministsforsexworkers.com> “As feminists, we reject misogynist statements according to which sex workers “sell their bodies” or “sell themselves”: to suggest that sex entails giving away or losing part of yourself is profoundly anti-feminist.” And sign the manifesto!

<https://thenib.com/feminists-should-support-decriminalizing-sex-work-here-s-why> Nice cartoons. “Criminalising of sex work does not uplift marginalized people”

<https://theconversation.com/radical-feminists-objection-to-sex-work-is-profoundly-un-feminist-81333>? “If there is anything feminists should be in agreement on, it’s our right to make our own decisions about how we use our bodies.”

<https://www.opendemocracy.net/en/beyond-trafficking-and-slavery/the-false-feminism-of-criminalising-sex-workers-clients/> Feminist arguments against sex work are as influential as they are dangerous.

<https://www.vice.com/be/article/v7gp4m/sekswerk-feminisme> De Belgische Non-binaire Lola RedPute speelt het patriarchaatspelletje opzettelijk mee om haar zakken te vullen en zichzelf uit het systeem te bevrijden.

9. Diversen / Various

<http://prostitution.procon.org/> voors en tegens van prostitutie

<http://coyoteri.org/wp/how-to-be-an-ally-to-sex-workers-coyote-ri/> tips: Hoe wordt je een goede bondgenoot voor sekswerkers

<https://inews.co.uk/opinion/columnists/sex-workers-prostitutes-words-matter/> Sex workers or prostitutes? Why words matter

<https://www.trouw.nl/cultuur-media/alle-prostituees-zijn-sekswerkers-maar-niet-elke-sekswerker-is-een-prostituee~b1dee563/> over taal

<https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/275337> Oude Breuil en Siegel – De autonome sekswerker: mythe of blinde vlek? Stereotypering en ‘de-responsibilisering’ in het Nederlandse prostitutiebeleid

<https://sexworkresearch.wordpress.com/> Academic papers for researchers, students, activists and anyone interested in research on sex work and related topics, including human trafficking

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1HFiFbVtZMZGkeoHn3S1_Kz8k7AeKv5qE
Papers and research on sex work (collection Hella)

<http://signsjournal.org/digital-archive-sex-work/> Digital collection on sex work articles (USA)

<https://aidsfonds.org/resource/sex-workers-know-best-full-report> A large part of the sex worker-led organisations and networks worldwide are hosted by (international) non-governmental organisations (NGOs) or civil society organisations, for a variety of reasons. These relationships can be challenging and demand research into the advantages and disadvantages of such hosting constructions. 2018

<https://aidsfonds.org/resource/toolkit-for-effective-hosting-relationships>

<https://wellcomecollection.org/articles/W6NvHSoAACYA0A72> In the 1980s a change in the law meant UK phone boxes became noticeboards for business cards (‘tart cards’) selling sexual services.

<https://www.sexworkersopera.com> Breaking through stigma and stereotypes, the Sex Worker’s Opera is written and performed by Sex Worker artists and their friends.

<https://sexindustryexpert.com/> Verhalen over ‘sex industry people’

www.verarodriguez.art Fotocollectie van 20 jaar aan seksindustrie-documentatie.
Lees ook: [Vera Rodriguez presenteert 20 jaar aan sekswerk fotografie \(redinsight.org\)](https://redinsight.org/)

[Bijdrage van Hendrik Wagenaar – Expertmeeting 6 nov 2020 |](#)

[Sekswerkexpertise](#) Over **epistemisch onrecht**. Een onbekende, maar belangrijke term. Epistemische rechtvaardigheid gaat over het recht om verstaan te worden (dat is meer dan gehoord te worden) in feite om serieus genomen te worden.

10. Sekswerkorganisaties / Sex work organisations

- **Nationaal**

www.savesexworkersright.nl – Save Campaign against the WRS (SAVE = Sex Workers Against Violence & Exploitation) Don't save us, save our jobs.

<https://redinsight.org/> Red Insight is run by sex workers in the Netherlands. On this platform we can share knowledge, news, artwork, and perspectives that come from our own communities.

Geschiedenis/history of de Rode Draad

<https://www.salto.nl/programma/metje-tv/5w3HGDHorKiaugUc0E2syM> Deel 1

<https://www.salto.nl/programma/metje-tv/1ViFJmY8aEAQ4Ooy0Moula> Deel 2

- **regionaal**

<http://pic-amsterdam.com/> The Prostitution Information Center (PIC) provides information about sex work from the perspective of sex workers to anyone who is interested.

<https://redlightunited.wordpress.com/> Red Light United is founded by window workers in Amsterdam's Red Light District in 2019 to protect the interests of window workers.

- **Internationaal**

www.eswalliance.org European Sex Workers' Rights Alliance

www.redumbrellafund.org Red Umbrella Fund, het fonds voor en door sekswerkers

www.iusw.org International Union of Sex Workers

www.nswp.org Global Network of Sex work Projects

<http://www.swannet.org> The Sex Workers' Rights Advocacy Network (SWAN) is a sex worker-led regional network in Central and Eastern Europe and Central Asia that advocates for the human rights of female, male and transgender sex workers.

<https://tampep.eu> Europe wide peer-led network for the support of migrant sex workers

11. Speciale dagen / special events

15/2   Dag van de Betaalde Liefde

3/3   International Sex Workers' Rights Day

- 2/6 International Sex Workers' Day
- 14/9 International Sex Worker Pride
- 23/11 Transgender Remembrance Day (TDoR)
- 17/12 International Day to End Violence Against Sex Workers

12. Transgender en sekswerk

<http://transmagazine.nl/ik-doe-geen-slechte-dingen/>

<https://transgenderinfo.be/m/leven/seksualiteit/sekswerk/>

<https://www.nswp.org/sites/nswp.org/files/Trans%20SWs.pdf>

<https://transrespect.org/en/tgeu-publishes-report-on-trans-sex-work/>

[TGEU – working for the rights and wellbeing of trans people \(Europe\)](#)

<https://www.oneworld.nl/lezen/seks-gender/lhbti/zo-spreek-je-transgender-personen-op-de-juiste-manier-aan/> (gaat niet over sekswerk, maar is wel belangrijke basisinfo)

<https://www.denhaag.nl/nl/in-de-stad/nieuws/pers/geweld-tegen-trans-personen-neemt-wereldwijd-toe-2.htm> (58% is sekswerker)

13. Klanten/Clients

[Nieuwe wetten per 1 januari 2022 | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#) De nieuwe wet die een gedeeltelijke klantcriminalisering is.

[www.hookers.nl](http://www hookers.nl) of www.girlsreview.nl Hookers mocht geen reviews meer plaatsen volgens de AVG maar anderen gaan dan gewoon door met een forum met recensies van klanten

<https://zondaar020.blogspot.com>

<http://marijkespraktijken.nl/2016/04/06/wat-voor-prostitutie-klant-ben-jij/>

[Microsoft Word – 11SFijsbeer met summary.doc \(dsp-groep.nl\)](#) Onderzoek onder klanten raamprostitutie Amsterdam

<https://radio1.be/klanten-van-prostituees-zijn-opvallend-normale-mensen>

<https://www.vice.com/nl/article/amsterdam-prostitute-diary>

<https://www.sexwerk.nl/pagina/veilig-werken-sexwerk-nl> 10 tips voor het veilig bezoeken van een sekswerker

14. Exploitanten/Brothel owners

www.ver-nieuws.nl Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven

(helaas links verwijderd van de Excellent groep, Non Nobis en My Red Light)

15. Geschiedenis /history

<http://sekswerkergoed.nl> Sietste Altink (Rest In Power 2020) – De geschiedenis van het sekswerk

<https://www.amsterdamredlightdistricttour.com/news/amsterdam-sex-worker-interview/> interview met Mariska Majoor

https://broadly.vice.com/en_us/article/8x4gmx/what-we-owe-to-the-hidden-groundbreaking-activism-of-sex-workers Without sex workers, our activist landscape would look dramatically different—but don't expect to read about their contribution in the history books.

<http://www.history.mamacash.org/theme/nederlands-sekswerkers/> De geschiedenis van Mama Cash en het Red Umbrella Fonds

<https://npofocus.nl/artikel/7707/de-straat-op-tippelzones-in-nederland> tv uitzending over de vroegere tippelzone van Den Haag

<http://prostitutieindenegentiende eeuw.blogspot.nl/> Wilma van den Brink

<http://scarlotharlot.com/> Carol Leigh (Rest In Power 2022) a.k.a. Scarlot Harlot coined the term 'sex work'.

16. Mannen achter het raam/Men behind the window

- 1995 – <https://www.nrc.nl/nieuws/1995/07/10/een-dag-mannen-achter-de-ramen-7273971-a1302199>
- 2007 – <https://www.parool.nl/nieuws/gigolo-s-trekken-veel-bekijks-op-de-wallen~b9816db6/>

- 2015 – David Widen <https://www.vice.com/nl/article/8gwadk/ik-stond-een-nachtje-als-man-achter-een-raam-op-de-wallen178>
- 2017 – Jurre <https://spuitenenslikken.bnnvara.nl/nieuws/afl-3-jurre-als-sekswerker-trekkertrek-en-pussy-pump>
- 2019 – MRL <https://www.pinknews.co.uk/2019/08/03/male-sex-workers-amsterdam-red-light-district-windows-pride/>

17. Amsterdam, Project 1012, 4 scenario's Halsema, guided tours

<https://medium.com/@lalalalinder/amsterdams-plan-to-save-prostitutes-is-a-billion-euro-gentrification-project-375183088650> Laurens Buijs en Linda Duits

<https://medium.com/@laurensbuijs/project-1012-en-de-verstoorde-relatie-tussen-politiek-en-bestuur-in-amsterdam-d97f1133b1b5>

https://www.2doc.nl/speel~NCRV_1513825~de-bezem-door-de-wallen-1-criminogeen-ncrv-dokument~.html Drieluik van Frans Bromet – Deel 1

https://www.2doc.nl/speel~NCRV_1513827~de-bezem-door-de-wallen-2-schone-ramen-ncrv-dokument~.html Drieluik van Frans Bromet – Deel 2

https://www.2doc.nl/speel~NCRV_1513833~de-bezem-door-de-wallen-3-liever-kwijtdan-rijk-ncrv-dokument~.html Drieluik van Frans Bromet – Deel 3

www.beke.nl/doc/2010/Kwetsbaar_beroep_download.pdf Amsterdam

www.oudezijsachterburgwal.nl Nieuwssite van de Ondernemersvereniging van de O.Z. Achterburgwal

Burgwallen – Ondersteunt de belangen van ondernemers BIZ Burgwallen ondernemersvereniging

<https://publicaties.rekenkamer.amsterdam.nl/project-1012/> Met Project 1012 zijn successen behaald in het 1012-gebied, maar het heeft niet geleid tot de gewenste economische opwaardering van de oude binnenstad van Amsterdam en een doorbraak van de criminele infrastructuur.

<https://www.folia.nl/opinie/122501/op-zn-duits-asscher-de-afrekenkamer-en-universitaire-aansprakelijkheid> De Wallen: toen was het er vuig, nu is het er vooral vervelend.

<https://www.amsterdam.nl/en/business/rules-permit-tours/>

<https://time.com/5712420/amsterdam-red-light-district-change/>

<https://www.newyorker.com/news/letter-from-europe/the-uncertain-fate-of-amsterdams-red-light-district>

www.sekswerkexpertise.nl/rapport-verkenner-ivan-schreurs-wallengebied/ Uitstekend rapport van de Verkenner Ivar Schreurs (de gemeente had de link verwijderd van hun website, maar hier is ie weer).

Virtuele rondleiding over de Wallen gedurende de Covid-19 lockdown door Laurens Buys/Summerschool <https://youtu.be/mUY9szGLIUE>

[brief PIC – sluitingstijden Wallen Amsterdam – 13 dec 2022 |](#)

18. Eroscentra

<https://sekswerkergoed.nl/het-eroscentrum-waaro-hiero-of-daaro/> Het Rotterdamse spel van 'waaro, hiero of daaro' lijkt opnieuw uit de kast te zijn gehaald, en wordt gespeeld in Utrecht, Amsterdam en Den Haag.

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/een-erotisch-centrum-een-zegen-als-dit-verdwijnt-weet-ik-niet-wat-ik-ga-doen~bf7f8198/>

[Erotisch centrum moet de nieuwe rosse buurt van Amsterdam worden – NRC](#)

[Halsema: verschillende partijen willen graag meedenken over erotisch centrum – NH Nieuws](#)

[Bijna niemand gelooft nog in plan voor verhuizing van Haagse raamprostituees: 'Stop deze zinloze exercitie' | Den Haag | AD.nl](#)

[Architecten, Ontwikkelaars, Bouwbedrijven: Werk Niet Mee aan het "Erotisch Centrum" in Amsterdam – Failed Architecture](#)

19. Utrecht, Zandpad

<https://utrechtkrijgtspijt.wordpress.com/>

<https://utrechtkrijgtspijt.wordpress.com/2017/05/02/vpro-argos-waar-blijft-het-nieuwe-zandpad/> Radio uitzending Argos

<https://www.vn.nl/het-eigen-gelijk-over-betaalde-seks-2/> Nav rapport Dina Siegel over sluiting Zandpad

<https://freyautrecht.wordpress.com/2017/05/09/de-opkoop-van-de-hardebollen-1-jaar-later/> 'Het Zandpad en de Hardebollenstraat, alle 162 ramen in Utrecht gesloten. Alle

vrouwen die er werkten (334) stonden op straat. Je verwacht dat de overheid van een land waar prostitutie een gelegaliseerd beroep is, maar tegelijkertijd legale werkplekken ontnemt, er in ieder geval zorg voor draagt dat je je beroep alsnog kunt uitoefenen, net zoals bij andere beroepen regelmatig gedaan wordt, maar het tegendeel blijkt waar te zijn.’

<https://freyahardebollen.wordpress.com/> De gesloten Hardebollenstraat

[Stichting Het Nieuwe Zandpad : My blog](#)

[Rapport Sekswork Utrecht](#) (rapport Sorgdrager) – september 2022 ‘Hoe houd je de drempel tot de seksbranche laag voor autonome sekswerkers en de drempel hoog voor mensen die misbruik van de branche willen maken? Dat is misschien wel de grootste uitdaging in het maken van sekswerkbeleid.’

20. FOSTA-SESTA, Privacy & ICT

<https://stopsesta.org/>

<https://www.oneworld.nl/harlot/sekswerkers-niet-langer-online-welkom/>

<https://survivorsagainstsesta.org/>

<http://www.nswp.org/resource/usa-fostasesta-legislation>

<http://www.nswp.org/resource/smart-service-providers-guide-ict-and-sex-work> ICT is a double edged sword to sex workers (2017)

<https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/for-sex-workers-mobile-phone-becomes-a-double-edged-sword/articleshow/70340750.cms>

<https://www.newstatesman.com/science-tech/privacy/2019/05/how-facial-recognition-being-used-target-sex-workers>

<https://hackinghustling.org/> Hacking//Hustling is a collective of sex workers, survivors, and accomplices working at the intersection of tech and social justice to interrupt state surveillance and violence facilitated by technology.

Lees bijvoorbeeld: <https://hackinghustling.org/posting-into-the-void-content-moderation/>

<https://netzpolitik.org/2020/pimeyes-face-search-company-is-abolishing-our-anonymity/>

[The Impact of Online Censorship and Digital Discrimination on Sex Workers – ESWA European Sex Workers’ Rights Alliance \(2022\)](#)

<https://www.wired.com/story/roe-abortion-sex-worker-policy/> Are You Ready to Be Surveilled Like a Sex Worker? FOSTA/SESTA laws deplatformed sex workers and set the stage to overturn Roe v. Wade.

[A war on porn is endangering US sex workers | openDemocracy](#)

21. Gezondheid & Soa's / Health & std's

www.soaaids.nl

www.sekswerk.info/nl/gezondheid

www.sense.info niet speciaal sekswerkgerelateerd, maar met veel tips en filmpjes

www.spot46.nl Den Haag

www.pg292.nl Amsterdam

<https://lci.rivm.nl/sites/default/files/2018-12/Consult%20seksuele%20gezondheid%20-%20Deeldraaiboek%204%20-%20Sekswerker%20advisering.pdf> RIVM – Consult seksuele gezondheid – sekswerker advisering

[Resources | TAMPEP](#) European Network for HIV/STI Prevention and Health Promotion among Migrant Sex Workers

www.services4sexworkers.eu

www.correlation-net.org European Harm Reduction Network on Social Inclusion & Health

22. Psychologie/Sociologie

<https://www.regioplan.nl> Rapport van Regioplan in opdracht van het WODC in 2014, de sociale positie van sekswerkers in Nederland

<https://www.psychologytoday.com/blog/standard-deviations/201706/sex-work-is-work-documentarian-gives-sex-workers-voice> Het waarom.

<https://www.psychologiemagazine.nl/artikel/zo-kijkt-een-prostituee-naar-een-klant/> Mariska Majoor

<https://melmagazine.com/so-youre-dating-a-sex-worker-490c031785d7> Tips voor vrienden/partners van sekswerkers

https://www.vice.com/en_in/article/mbmb4y/sex-workers-therapy-profession-discrimination Sex Workers Make Great Therapists – But They’re Locked Out of the Job

<https://www.youtube.com/watch?v=-BQRiS65CYk> Kun je raden wie een sekswerker is en wie niet?

<http://www.dipsaus.org> Kan een sekswerker verkracht worden? Geldt #metoo voor een sekswerker?

<https://medium.com/@lauralemoon/working-as-an-escort-helped-my-ptsd-81a42147a538> “I am a trafficking survivor and a sex worker—both can and do exist in a single person at the very same time.”

<https://www.sexworkmentalhealth.org/> SWMH aims to investigate sex workers’ own understanding of their mental health needs and analyse the way they perceive and evaluate mental health services that are actually available to them across different socio-economic and legal contexts in Europe.

<https://street-hooker.com/2020/06/03/why-does-society-hate-sex-workers/> Blog van Gracey. Excellent (but saddening) read!

23. Stigma, discriminatie en geweld / stigma, discrimination and violence

[De Sekswerk Alliantie Destigmatisering \(SWAD\)](#) Maar liefst 22 sekswerkorganisaties en initiatieven hebben samen de SWAD opgericht om het stigma op sekswerk tegen te gaan.

<https://www.jacobinmag.com/2013/08/prostitution-law-and-the-death-of-whores/> “What does a woman who sells sex accomplish that leads to her being treated as fallen, beyond the pale, incapable of speaking for herself, discountable if she does speak, invisible as a member of society? The answer is she carries a stigma. Why do most public conversations focus on laws and regulations aimed at controlling these stigmatized women rather than recognizing their agency?”

<https://theconversation.com/the-stigma-of-sex-work-comes-with-a-high-cost-79657>

<https://www.researchgate.net/publication/312576737> Resistance to Sex Work Stigma 2018 Ron Weitzer – ‘Stigma is one of the most important problems in sex work’

https://www.sekswerk.info/files/2021-09/0058-Rapport-onderzoek-geweld_web.pdf PDF – Onderzoek naar sekswerk, stigma en geweld van SoaAids en Proud

<https://www.prostitutie.nl/wp-content/uploads/2019/09/Sex-Work-Stigma-and-Violence-in-the-Netherlands-Reportdigital.pdf> Research on sex work, stigma, and violence in The Netherlands

<https://www.singleframestory.com/home/2018/9/27/notavictim-carol-leigh>

<https://docs.google.com/document/d/1Y1tUMddf07cQqBVc1hTSV22zKoAXTy6IVG6QIDClm48/edit> Incomplete List of Legal Discrimination Against Sex Workers

24. Mensenhandel / trafficking

‘Women have the right to choose sex work, but also they have the right to be protected against forced labour and exploitation, both in the sex industry and other sectors. Their human rights are two sides of the same coin’. (Lin Chew)

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/hoe-gegoochel-met-cijfers-over-mensenhandel-sekswerkers-ernstig-schaadt> Belangrijke leeswijzer bij het gegoochel met cijfers van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Er is sprake van een ***multiple systems estimation (MSE)***, een techniek die ontwikkeld is bij het ramen van de wildstand.

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/de-strijd-tegen-mensenhandel-is-een-strijd-tegen-sekswerk-geworden>

<https://www.tijdschriftvoorseksuologie.nl/artikelen/online-first/item/823-duizenden-slachtoffers-van-seksuele-uitbuiting-feit-of-frame> Feit of frame? Het volledige artikel is een download.

www.mensenhandel.nl of www.comensha.nl CoMensha, hulp aan slachtoffers van mensenhandel

www.nationaalrapporteur.nl Nationaal Rapporteur Mensenhandel

www.fairwork.nu Fairwork bestrijdt moderne slavernij

www.ckm-fier.nl Centrum Kinderhandel Mensenhandel

https://wetten.overheid.nl/BWBR0001854/2022-01-26/#BoekTweede_TiteldeelXVIII_Artikel273f Wettekst artikel 273f over mensenhandel

<https://www.ratethatrescue.org/wp/> Sekswerkers kunnen aangeven of de reddingsorganisatie oke is of niet, en waar je op moet letten als je je wil aansluiten bij een antitraffickingorganisatie.

<https://maggiemcneill.wordpress.com/resources/frequently-told-lies/> Vaak gebruikte leugens in de mensenhandeldebat

[SW is Not Trafficking.pdf \(nswp.org\)](#) This briefing paper (PDF) explains how sex work is conflated with trafficking; the legal framework; how demand for sex work is conflated with trafficking; the dangers of conflating trafficking with sex work, its impacts on sex workers' lives and work; the impact on sex worker programming; and offers some recommendations for policy makers, donors and for civil society.

<https://www.oneworld.nl/dossiers/de-handel-in-mannen/> Ook mannen worden uitgebuit, dat wordt veel te vaak vergeten.

<https://www.opendemocracy.net/beyondslavery/michael-dottridge/eight-reasons-why-we-shouldn-t-use-term-modern-slavery> Acht redenen waarom we de term 'moderne slavernij' niet zouden moeten gebruiken

<https://psmag.com/news/government-christian-lobby-quashes-real-research-on-sex-workers> The government only allocates funds to researchers that mistakenly conflate sex work with sex trafficking.

http://www.policeprostitutionandpolitics.com/operation_do_the_math_2016.html When you read media reports on 'human trafficking' or 'sex trafficking' - do you wonder where they come up with those astronomical numbers of alleged victims? Do you ever question those numbers? Do the math!

https://www.policeprostitutionandpolitics.com/PDFS_academia_trafficking_related_downloads/?fbclid=IwAR2Y-GZbKn44U409tFBLKA5OnUPaKALDwM44g3hsx2I7HTbVxxsOg00js8E Academia trafficking related downloads by Norma Jean Almodovar

<https://www.opendemocracy.net/beyondslavery/borislav-gerasimov/sex-workers-organising-for-change> "Sexworkers noted that trafficking is not a concept that came from within the industry. It is something that has been introduced by outsiders and propelled along by a moralistic western agenda."

<https://link.springer.com/epdf/10.1007/s10508-018-1367-4> Ine van Wesenbeeck – The Making of "The Trafficking Problem"

http://www.pivotlegal.org/trafficking_hysteria_citizen_surveillance How Can We **Really** End Human Trafficking?

https://www.huffingtonpost.co.uk/entry/america-doesnt-need-any-more-awareness-about-human-trafficking_n_5e3d8bedc5b6bb0ffc1007ec? Despite the persistent myth that human trafficking "could happen to anyone," most victims are undocumented, homeless, in foster care or otherwise marginalized. Most sex trafficking happens to a relatively small group of high-risk young people. We could do a lot more to prevent

trafficking by addressing those vulnerabilities — like family abuse, neglect or foster care placement — directly.

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/23322705.2020.1691811?> Snake Oil – Laura Augustin – Journal of Human Trafficking (PDF) “Which mountebanks sold the snake oil first? Who suggested laws against trafficking were the way to solve migration problems? In the 20 years nothing has improved for migrants, sexworkers, or teen runaways. Things have picked up greatly for smugglers, though.”

<https://medium.com/pulpmag/not-a-real-survivor-the-price-of-opinions-in-the-anti-trafficking-movement-557ce3e32e26> “To the anti- trafficking movement at large, we are props, and how dare us act like we should or could be anything more. How dare we have opinions and thoughts and express them openly. I have paid a very big price for being who I am in the anti-trafficking movement.” Laura leMoon

<https://www.thejournal.ie/ireland-response-to-human-trafficking-5133626-Jun2020/> This report highlights how Ireland struggles to identify victims of trafficking. No one has been arrested for trafficking in Ireland since 2013. In 2017 our sex work laws changed and still, this has not changed. In fact, our laws have caused a 92% increase in crime against sex workers. What use are these laws, if not to protect people?

<https://sekswerkexpertise.nl/brief-aan-om-betreffende-no-place-for-trafficking-30-september-2020/> over de website <https://www.noplaceforsextrafficking.org> Brief namens SekswerkExpertise aan het OM: “wij zijn ontstemd door het tendentieuze en misleidende karakter van gebezigde uitspraken en de in het algemeen sterk stigmatiserende beeldvorming ten aanzien van sekswerk.”

<https://www.opendemocracy.net/en/beyond-trafficking-and-slavery/what-exploitation-anyway/#> What is exploitation anyway? Exploitation remains undefined in international law. 20 years after the Palermo Protocol: ” The UN trafficking protocol defined the crime so broadly that it accidentally described capitalism itself.”

<https://www.opendemocracy.net/en/beyond-trafficking-and-slavery/how-we-got-here-story-palermo-protocol-trafficking/> Marjan Wijers over de totstandkoming van het Palermo protocol

<https://www.opendemocracy.net/en/beyond-trafficking-and-slavery/the-truth-about-modern-slavery-offenders/> Wie zijn eigenlijk die mensenhandelaren? Misschien niet opererend in die netwerken die de media graag noemen, maar eerder individuen, soms wel oud politieagenten en een kwart daarvan vrouw.

<https://medium.com/sexography/lies-about-prostitution-1-prostitution-is-human-trafficking-c16bf64f7970> Lies About Prostitution: Equating Prostitution with Human Trafficking

The majority of prostitutes choose their work — the real moral failure of human

trafficking is the exploitation of immigrants. If you lived there, you would want to be trafficked, too.

[3476-LSI Policy Paper – Impact criminalising the knowing use on Human Trafficking – December 2022.pdf \(lastradainternational.org\)](#) La Strada's policy paper adds to the mounting body of evidence that criminalisation is not the solution.

25. Jeugdprostitutie / Loverboys

www.ecpat.nl Defence for Children en ECPAT

<http://expertisecentrum-mensenhandel-jeugdprostitutie.nl> Expertisecentrum jeugdprostitutie

www.prettywoman-utrecht.nl

www.stoploverboys.nu

26. Hulpverlening / social work

www.pg292.nl Amsterdam

www.shop-den Haag.nl

<http://pmw.stichtinghumanitas.org> Expertisecentrum Seksualiteit Sekswerk en Mensenhandel (ESSM), voorheen PMW, Prostitutie Maatschappelijk Werk, Rotterdam

<http://www.door2doorrotterdam.nl> (onderdel van Humanitas Rotterdam)

<https://www.tussenvoorziening.nl/hulp-nodig/hulp-aan-prostituees/> Utrecht

[Belle hulpverlening Utrecht](#) (onderdeel van De Tussenvoorziening)

<https://www.seksworks.nl/> PMW SterkHuis / Klankbordgroep Seksworks

(voor meer adressen zie onder [Sociale Kaart](#))

27. RUPS / DUUP gelden (uitstapprogramma's) / stepping out programmms

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0035105/2014-05-10> RUPS gelden, uitstapprogramma's

[Regioplan Stoppen met sekswerk](#) Belemmerende factoren voor een duurzame uitstap (2017)

[Eindrapport Evaluatie RUPS 20 maart 2019 \(regioplan.nl\)](#)

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/04/09/eindrapport-stoppen-met-sekswerk> Regioplan Stoppen met sekswerk – Aansluiting tussen behoeften en ondersteuning (2021)

<https://www.trouw.nl/home/aarden-in-het-normale-leven-kost-tijd-training-en-dus-geld~aeaf4907/>

[Stoppen met sekswerk: een vak apart – Sociaal Bestek](#)

28. Video's / tv

<https://www.vice.com/nl/article/bvxybv/yvette-onderzoekt-docuserie-hoe-het-is-om-prostituee-te-zijn> over de serie van Yvette

<https://tvblik.nl/ik-word-prostituee/6-januari-2021> Kijk de serie van Yvette terug

[Seksengelen gemist? Terugkijken doe je op NPO3.nl](#) Vierdelige serie Seksengelen

[Nieuw op Canvas: Sekswerkers – Gilles De Coster praat met mensen die actief zijn in de seksindustrie](#)

[Sekswerkers | VRT NU](#) (t/m 23-01-2023 te zien via vpn en Belgische postcode en woonplaats ingeven)

<https://www.youtube.com/watch?v=MeQQNE8mBrg&list=PLuOmNjZTIhxSah25cF14PHBt6eJ-N56fy&index=2> Counting Sex Workers in! Campaign 2020. Sex work explained was never made easier than this video.

<https://www.youtube.com/watch?v=dYJBt4z4jN4&list=PLuOmNjZTIhxSah25cF14PHBt6eJ-N56fy&index=1> Factsheet Counting Sex Workers in! Campaign 2020

https://www.ted.com/talks/juno_mac_the_laws_that_sex_workers_really_want The laws that sex workers really want

<https://www.youtube.com/watch?v=dg4l3X9rJHw> The explainer video from South-Africa seeks to explain the current four legal approaches/ models to sex work. The video explains 1) Criminalisation 2) Partial Criminalisation 3) Legalisation 4) Decriminalisation in a simple understandable way through animation.

<https://vimeo.com/219928274> Sexwork vs trafficking (USA, organisatie SWOP)

<https://vimeo.com/219880438> Impact of criminalization of trafficking (USA, organisatie SWOP)

<https://greenlit.fund/project/beyond-red-light> Beyond the red light – The global sex workers' movement

29. Podcasts en blogs

- **Podcasts van sekswerkers**

<https://www.ndermijnrodeparaplu.nl> Podcast van Niki en Martijn over sekswerk

[Penny 4 Your Love Podcast](#) – The podcast about selling sex and buying love with host and sexworker Indie Nile.

<https://lievelisette.nl/podcast/> Podcast van Lieve Lisette. Luister naar haar persoonlijke ervaringen van haar escortwerk en de mensen om haar heen.

<https://anchor.fm/gezelligedamen/> Podcast van Gezellige dame NL

<https://www.youtube.com/@metjespodcast5995> De podcast van Metje die op YouTube te vinden is.

- **Blogs van sekswerkers**

<http://zondares.blogspot.nl>

<https://levenvaneensekswerker.blogspot.com/> De Alpha Putas brengen je echte verhalen over de sekswerk branche

<https://regenbooghoer.nl/> Blog van Moira Mona – Kleurrijke meningen

<http://behindtheredlightdistrict.blogspot.nl> of <http://achterhetraamopdewallen.blogspot.nl> de Roemeense Felicia Anna

<http://helladoetseks.wordpress.com/> Hella, Happy Kinky Hooker

<https://janeraider.nl/interesting-reads/> Jane Raider, BDSM, submissive, sex worker, camgirl

- **Podcasts – overige**

<https://hetccv.nl/nieuws/eerste-aflevering-podcast-serie-over-thuisprostitutie-online/> Het CCV (Centrum voor Criminaliteit en Veiligheid) spreekt met diverse belanghebbenden over de toekomst van de thuiswerkprostitutie.

<https://marijejanssen.nl/category/ongehoord-podcast/>

- **Blogs – overige**

<http://marijkespraktijken.nl> Marijke Vonk, blog, psychologe bijzondere seksuele voorkeuren

<http://degroteprostitutieleugen.blogspot.nl> Mark vd Beer

<https://www.stitcher.com/podcast/michael-hobbes/youre-wrong-about/e/65528268> You were wrong about trafficking

30. Covid-19 en sekswerk

<https://www.dutchemergencyfund.nl/> Vanwege het coronavirus hebben sekswerkers het moeilijk gekregen en zijn velen in financiële nood gekomen en is het DEF, het Dutch Emergency Fund in het leven geroepen.

<https://www.oneworld.nl/lezen/opinie/de-overheid-naait-sekswerkers-en-betaalt-ze-geen-cent/> Yvette Luhrs – 22 mei 2020

<https://www.vice.com/nl/article/bvg3qg/welk-effect-heeft-het-coronavirus-op-sekswerkers-in-nederland> 16 maart 2020

<https://www.vice.com/nl/article/jgx8bx/sekswerkers-werken-corona> 28 mei 2020

<https://www.vice.com/nl/article/889gma/coronacrisis-problemen-sekswerkers> 4 juni

<https://www.vice.com/nl/article/3azddv/sekswerkers-helpen-elkaar-coronavirus> 11 juni 2020

<https://www.vice.com/nl/article/wxqg59/de-wallen-geopend-sekswerkers> 2 juli 2020

<http://zondares.blogspot.com/2020/10/corona-instorting.html>

[Samenvatting verslag enquête inkomenssteun sekswerkers – juni 2020](#)

<https://www.verwey-jonker.nl/artikel/coronacrisis-maakt-zwakke-punten-in-positie-sekswerkers-zichtbaar/> op deze pagina ook de download van het volledige rapport van Verwey-Jonker.

https://www.soaaids.nl/files/2021-12/Rapport_Onderzoek_impact_Corona_Sekswerkers.pdf

[Sekswerkers gedwongen tot werken in de illegaliteit – dec 2022 | korte samenvatting onderzoek SoaAids](#)

[Report Sex work and the COVID-19 pandemic in The Netherlands – dec 2022 | Full report SoaAids](#)

31. halve waarheden in boeken over sekswerk

“want een goed verhaal moet je nooit met de feiten verpesten”

Frequently told lies <https://maggiemcneill.wordpress.com/resources/frequently-told-lies/>

- Patricia Perquin – Achter het raam op de Wallen
- Patricia Perquin – De meisjes van mevrouw De Wit

<https://www.volkskrant.nl/magazine/teruglezen-patricia-perquin-succesprostituee-blijkt-journalist-met-twijfelachtige-reputatie~a3431146/>

<https://sekswerkergoed.nl/de-affaire-patricia-perquin/>

- Martijn Roessingh en Perdiep Ramesar – Slaven in de polder

<https://utrechtvaartspijt.wordpress.com/2014/12/29/ontslagen-trouw-journalist-ramesar-loog-ook-over-prostitutie/>

<https://www.nrc.nl/nieuws/2014/12/22/wie-is-perdiep-ramesar-en-wat-ging-er-mis-1450668-a1328028>

- Maria Mosterd – Echte mannen eten geen kaas

<https://www.trouw.nl/home/bestseller-over-loverboy-geldt-nu-als-nep--a89a1224/>

- Maria Genova – Vrouwen te koop
- Maria Genova- Man is stoer, vrouw is hoer

<http://www.leugens.nl/2013/11/10/maria-genova/>

- Somaly Mam

https://nl.wikipedia.org/wiki/Somaly_Mam

About

SWlinks is een privé initiatief van een sekswerker die hoopt dat studenten, onderzoekers en journalisten van méér juiste informatie worden voorzien, zodat ze goed ingelezen raken over dit complexe onderwerp voordat ze vragen gaan stellen.

Daarnaast is het ook een plek geworden om sekswerkers van informatie te voorzien (zoals via de Sociale Kaart). En om een eigen mening te kunnen verkondigen zonder dat dat overleg vergt binnen een organisatiestructuur.

SW Links op Instagram:

Prostitution
Information
Center

Na al dit leeswerk er met iemand over praten?

Het [Prostitutie Informatie Centrum \(PIC\)](#) geeft sinds 27 jaar informatie over prostitutie vanuit het sekswerkersperspectief. Het PIC verzorgt lezingen en tours, en staat studenten, onderzoekers, journalisten en andere geïnteresseerden te woord. Email naar pic@pic-amsterdam.com

Heb je vragen of opmerkingen over deze site? Stuur een berichtje

Je naam

Je e-mailadres

Onderwerp

Je bericht (optioneel)

Handleiding voor journalisten

De Reimagining Sex Work Mediagids

download 'm hier: <https://reimaginingsexwork.nl/de-reimagining-sex-work-mediagids/>

Dit was de voorloper van de mediagids:

Handleiding voor journalisten (en studenten) die over sekswerk schrijven

1. Waarom deze handleiding?

Hoewel sekswerk in Nederland legaal is, is het werk waar stigma, vooroordelen en misvattingen nooit ver weg zijn. Om niet in de bekende valkuilen te trappen is deze handleiding ontwikkeld.

2. Welke termen?

‘Sekswerk’ en ‘sekswerker’ zijn de termen die de branche zelf heeft geïntroduceerd. Het aspect dat het werk is, dus betaald krijgt voor het leveren van een service, komt goed in de term naar voren, en voldoet dus beter dan ‘prostitutie’ of ‘prostitutie(e)’. Daarnaast is sekswerk is een bredere, meer inclusieve term voor de gehele erotische branche. Ouderwets klinkende termen zoals ‘van lichte zeden’ ‘meisje van plezier’, ‘je lichaam verkopen’, etc. worden zelden op prijs gesteld. En hoewel sekswerkers de keus moet worden gelaten hoe ze zichzelf noemen, is het niet aan de journalist om af te wijken van het woord ‘sekswerk’ of ‘sekswerker’.

3. Wees gendersensitief

Sekswerker is seksneutraal, en kan dus gelden voor mannen, vrouwen en transgenders in de branche. Ook de klant kan een man, vrouw of transgender zijn.

4. Open vraagstelling

Sekswerkers worden vaak al in de vraagstelling geconfronteerd met foute aannames “het is toch ook heel erg met de gedwongenheid in de prostitutie?” die hen meteen in de verdediging dringt, terwijl van een journalist juist een open houding wordt verwacht.

5. Houding

Let bij een face-to-face interview ook op eigen non-verbale signalen. Juist sekswerkers zijn erg goed in het oppikken daarvan, en zien haarscherp de micromimiek van afschuw of fascinatie.

6. Respecteer details

Sekswerkers kunnen je vragen om bepaalde details weg te laten. Een pijnlijk gedeelte in het verhaal, verwijzingen naar familieomstandigheden, uiterlijke omschrijving, beschrijving van de omgeving, of hoeveel ze verdienen. Vraag je af waaróm en hóe je de beschrijvingen maakt, en wat ze bijdragen of afbreuk doen aan het journalistieke item. Overleg met de sekswerker, en weglaten bij twijfel.

7. Namen

Iedere sekswerker die met de media praat maakt eigen keus welke naam er verstrekt wordt. Sekswerkers die een werknaam gebruiken doen soms dat niet alleen om zichzelf te beschermen, maar ook hun familie.

8. Advocaat van de duivel?

Niet elk stuk hoeft 'gebalanceerd' te zijn door én een voorstander én een tegenstander aan het woord laten. Het laten ontkrachten wat de '*lived experiences*' zijn van sekswerkers door iemand '*met een mening*' is wat sekswerkers veel te veel overkomt. Een journalist hoeft niet altijd 'advocaat van de duivel te spelen'. Ook hoeft er geen 'debat' te worden aangezwengeld, sekswerkers zijn al genoeg onderwerp van debat.

9. De verwarring tussen sekswerk en mensenhandel/uitbuiting

De verwarring draagt niet bij aan de strijd voor mensenrechten en arbeidsrechten van sekswerkers, en draagt evenmin bij aan het daadwerkelijk aanpakken van misstanden. Onthoud: sekswerk is werk, en misstanden zijn misstanden.

10. Cijfers

Accepteer dat cijfers moeilijk te krijgen zijn over de seksbranche, het laat zich lastig tellen, er is een hoge mobiliteit, en het begint al bij definities van wat er geteld wordt. Cijfers worden stelselmatig overschat als het gaat over misstanden. Wordt geen naperter van vaag cijfermateriaal, laat ze dan liever weg.

11. Valse tegenstellingen

Stop met het opdelen in zogenaamde groepen. De 'happy hookers' tegenover de gedwongen sekswerkers. Zij die van seks houden, zij die het voor het geld moeten doen. De activistische, mondige, sekswerker tegenover de kwetsbare vrouwen (ps: er zijn kwetsbare omstandigheden, het is geen persoonlijkheidskenmerk). De lijst is eindeloos. Accepteer dat de branche eindeloos veel variaties kent, iedereen heeft eigen omstandigheden, en maakt waarschijnlijk keuzes die een ander niet zou maken. Maak er geen karikaturen van.

12. Consent form

Verstrek (ongevraagd) een consent form in tweevoud, door beiden ondertekenen, zodat de sekswerker er altijd op kan terug vallen. Noteer bijvoorbeeld of opnames later gewist worden, dat consent weer kan worden ingetrokken, welke correctiemogelijkheden er zijn, of over het gebruik van foto's.

13. Correcties

Het corrigeren van feitelijke onjuistheden in de tekst is doorgaans geen enkel probleem. Lastiger wordt het als er een vooroordeel in doorschemert, en de sfeer van het artikel niet helemaal naar de zin is, om dat nog te kunnen corrigeren. Niet onjuist, maar bijvoorbeeld veel te kort door de bocht. Akkoord gaan of helemaal terug trekken, en ook de goede kanten van het verhaal teniet doen? Geef óók zeggenschap over de kop boven het artikel zelfs al maakt de journalist die niet zelf. Kop en beeld kunnen een goed interview in een andere hoek drukken, of tegenspreken, of zelfs een leugen bevatten.

14. Beeldmateriaal

Sekswerkers ergeren zich soms aan de clichématige manier van het beeld. Veel focus op billen en borsten. De sekswerker op hoge hakken, voorover gebogen bij de auto. Een beeld van raamprostitutie (soms van al gesloten raamgebieden) terwijl het over een ander deel van de branche gaat. Er wordt overigens gewerkt aan een beeldbank, zodat er foto's beschikbaar komen voor journalisten die wel de goedkeuring van sekswerkers kan wegdragen.

15. Weglaten is ook een keuze

Het gebeurt regelmatig dat sekswerkers de blaren op de tong praten om alles uit te leggen en dat het dan gewoon wordt weggelaten. De journalist dient zich te realiseren dat weglaten óók een frame is.

16. Verder lezen

Lees je van tevoren in, doe je huiswerk, als je niet bij nul moet beginnen kun je misschien meer de diepte in tijdens het interview, en hoeft de sekswerker niet eerst alle vooroordelen te ontcrachten. Uiteraard op deze website of op www.sekswerkexpertise.nl.

De beste tip om je voor te bereiden: denk na over het beroep van sekswerkers, en bij alle vragen die je gaat formuleren, vervang het woord sekswerker eens met een ander

beroep, bijv. taxichauffeur of tomatenplukker. Zou je ze dan nog steeds zo formuleren? Zou je dan nog steeds die nieuwsgierige, of persoonlijke vragen stellen?

En deze ethische code ken je natuurlijk uit je

hoofd! <https://www.nvj.nl/ethiek/ethiek/code-journalistiek-nederlands-genootschap-hoofredacteuren-2008> of <https://www.spj.org/ethicscode.asp>

17. Tenslotte

Sta eens stil bij de vraag waarom het niet altijd eenvoudig is om sekswerkers te vinden voor een interview. Door de jaren heen hebben sekswerkorganisaties en individuele sekswerkers helaas een haat-liefde verhouding opgebouwd met de pers, en iedere dappere sekswerker blijkbaar door schade en schande wijs worden. Het is een duivels dilemma of aan een artikel/reportage meewerken voordeel of nadeel oplevert. Voor de branche of voor jezelf. Sekswerkers en sekswerkorganisaties willen zich gerepresenteerd voelen als het over hun werk, hun leven, hun mensenrechten gaat, maar worden te vaak 'geframed' neergezet. "Oh ja, we moeten ook nog even een sekswerker zelf aan het woord laten", terwijl er een artikel/reportage vol vooroordelen in de maak is. Sekswerkers die de ondankbare taak op zich nemen de media te woord te staan liggen onder een vergrootglas bij hun collega's, die gauw geneigd zijn aan te nemen dat de sekswerker het verkeerd heeft gedaan, terwijl mogelijk de werkelijkheid verdraaid is.

Zodat een sekswerker wel eens verzucht "we worden meer genaaid door de media dan door onze klanten". Jij gaat het beter doen, he!

bijlagen:

[Stigma en Sekswerk april 2020](#)

[Tien misverstanden over prostitutie en mensenhandel](#)

Hieronder de uitgebreidere versie van de handleiding:

[Handleiding voor journalisten die over sekswerk schrijven](#)

Sociale kaart

De sociale kaart bevat **16 pagina's**, in de pdf reader kun je onderaan op **pijlte** naar beneden drukken voor de volgende pagina.

Klink [HIER](#) als je de pdf wil downloaden

WRS Nee

De WRS is in feite **anti-prostitutiewetgeving**, maar omdat verbieden een stap te ver is, gaat het in kleinere stappen.

Er is gekozen voor een **anti-trafficking frame**, waar veel onwetende politici en journalisten intrappen, want zielige mensen redden daar kan toch niemand op tegen zijn.

Kortom, het is een **morele wet** verpakt in een handig frame. En iedereen mag dan wel recht hebben op zijn eigen moraal, maar hou die vooral uit de wet.

Kern van de WRS is:

- Sekswerkers moeten boven de 21 zijn
- Sekswerkers moeten op vergunningsgesprek bij een gemeenteambtenaar die bepaalt of iemand zelfredzaam is
- Indien toegestaan wordt de sekswerker geregistreerd in een centrale database
- Indien afgewezen wordt de sekswerker ook geregistreerd in de centrale database
- Sekswerkers die zich niet laten registreren kunnen een zeer hoge boete krijgen
- Klanten, exploitanten en faciliteerders kunnen via een hit/no hit-systeem nagaan of het door een sekswerker opgegeven nummer hoort bij een geldige vergunning, en als ze toch in zee gaan met de sekswerker kunnen ze een boete krijgen

Dmv registratie zou het gewenste effect moeten zijn:

- vrijwillig werkende sekswerker registreren zich, kunnen dan werken in vergunde bedrijven en adverteren mbv hun registratienummer
- gedwongen sekswerker komen niet door de registratie heen (en zijn dan 'gered', want kunnen niet werken of adverteren). Werken ze toch dan krijgen ze een hele hoge boete, en hun klanten kunnen ook een boete krijgen.

Het waarschijnlijke effect van registratie zal zijn:

- sekswerker, hoe legaal en vrijwillig ook, willen niet in een risicovolle en stigmatiserende database van de overheid, en worden daardoor illegaal
- sekswerker snappen heus wel hoe zich te presenteren bij de gemeente, als ze al gedwongen zouden worden, dan zijn ze opeens 'vergund' en hebben ze een stempel van goedkeuring van de overheid.

De **schade** die de wet zal toebrengen aan de branche is (naar Zweeds idee) een **bewust effect** om daarna weer een stap verder te gaan met het geheel criminaliseren van de branche.

In Duitsland is een soortgelijke wet ingevoerd en weigerde **83%** van de sekswerkers zich te registreren, en zijn dus illegaal geworden.

Registratie in een speciale database kent globaal 3 bezwaren:

- Het is een ineffectief middel, en vergroot daarnaast onveiligheid voor hen die niet kunnen of willen geregistreerd staan.
- Het is immoreel om een gestigmatiseerde groep te registreren. De redenering dat er wel meer beroepen zijn met vergunningen gaat niet op voor sekswerk, zolang het werk niet is genormaliseerd.
- Een database volgt de regel dat als het kán lekken, dan zál het lekken, want elk computersysteem bevat zwakheden, vooral de menselijke.

Daarom noemen we de WRS niet de Wet Regulering Sekswerk maar de Wet Repressie Sekswerkers

Zelfstandig werken

Thuiswerk is toegestaan of vergund of erkend in:

- **Tilburg** – toegestaan, geen vergunning of erkenning nodig. Het moet de eigen woning zijn, klanten werven via informele weg en online adverteren. Geen aantasting leefklimaat.
- **Rotterdam** – zonder vergunning en op beperkte schaal, in de eigen (huur) woning, slechts 1 persoon en max 1 advertentie per jaar (1 advertentie per jaar is een rare eis, je zou daarom net zo goed kunnen zeggen dat het in Rotterdam je bijna onmogelijk wordt gemaakt).
- **Lelystad** – erkenningsstelsel – vrijwilligheid, je kunt jezelf melden via folder. “Erkenning is niet verplicht maar versterkt wel jouw positie als sekswerker” volgens de folder. Omdat het een vrijwillige registratie is en de sekswerkers zelf het initiatief nemen om hun gegevens te verstrekken zou de AP akkoord zijn.
- **Assen** – erkenningsplicht – al noemen ze het erkenningsplicht, het gaat om een vrijwillig contact. Sekswerkers worden actief benaderd voor een gesprek, handhavers gaan langs de deur. De persoonsgegevens van de sekswerker worden bij erkenning gekoppeld aan een nummer, dat alleen voor de handhavers en sekswerker zelf te herleiden is.
- **Nieuwegein** – In de beleidsregel Thuiswerkers Seksbranche Lekstroom 2022 (gemeenten) staan de voorwaarden beschreven.
- **Naar verluidt wordt thuis werken ook toegestaan of gedoogd (gedoogd dat wil zeggen niet officieel toegestaan maar er wordt niet gehandhaafd):**
  - **Hilversum**
  - **Zeist**
  - **Amersfoort**
  - **Breda**
  - **Deventer**

Vaak zit bij gemeenten de verwarring vooral in het begrip ‘bedrijfsmatig’. Je zou kunnen zeggen dat prostitutie per definitie bedrijfsmatig is, anders zou het een date of een huwelijk heten. Anderzijds kun je bedrijfsmatig ook reserveren voor een bedrijf (een exploitant) dat voor een ánder het sekswerk faciliteert.

Zo stelt de gemeente Amsterdam: “Prostitutie in woningen zonder vergunning is alleen toegestaan wanneer er geen sprake is van bedrijfsmatige prostitutie. Of sprake is van bedrijfsmatige prostitutie moet worden vastgesteld aan de hand van de feitelijke situatie. Daarbij kunnen omstandigheden een rol spelen zoals inschrijving KvK en adverteren.”

Kortom, het hele woord bedrijfsmatig kun je beter vermijden, want je wil toch juist dat sekswerkers ingeschreven staan bij de KvK en derhalve belasting afdragen? Benoem slechts prostitutiebedrijven en zelfstandig werkende sekswerkers.

Gebruik vergunningen waar ze voor bedoeld zijn: voor bedrijven, niet voor zzp'ers.

Hoe is het zo gekomen?

In de aanloop van de opheffing van het bordeelverbod (2000) werkten sekswerkers via een exploitant en bestond het internet niet of nauwelijks. Zelfstandig werken was daarom geen punt van aandacht in de wet.

Sinds 2000 zijn er vele verschuivingen. Er zijn veel vergunde bedrijven verdwenen en daarmee samenhangend nog méér werkplekken (naar schatting is er driekwart (75%) van de werkplekken verdwenen). Er is weinig innovatie in de branche, zo vinden mannen en transgenders er bijna geen plek. Ondertussen kwamen de advertentieplatforms in opkomst en simpelweg is het mogelijk geworden om zelfstandig te werken.

Oplossing:

Een zelfstandig werkende sekswerker zou **niet** vergunningplichtig moeten zijn.

Voor thuiswerkers:

Voeg prostitutie toe aan de APV-regels voor Aan huis gebonden beroepen. Basis is dat het een dienstverlening in de eigen woning is dat op kleine schaal wordt uitgeoefend waarbij de woning overwegend haar woonfunctie behoudt. De zelfstandig werkende sekswerker kan genoemd worden in het rijtje zoals kappers, schoonheidssalons en pedicure/manicure, met de opmerking dat de activiteit alleen door één bewoner mag worden uitgeoefend. Door het aan de APV toe te voegen zit je ook niet met vergunningen en bestemmingsplannen (Bijv gemeente Lelystad heeft dat op deze wijze erg goed opgelost).

- Er werkt één sekswerker in een woning;
- Er zijn geen derden (zoals een partner) betrokken bij de activiteiten;
- De prostituee is huurder of eigenaar van de woning;
- De prostituee staat ingeschreven op het adres waar ze werkt;
- Aan de buitenkant van de woning zijn geen uitingen van prostitutie, zoals een rode lamp aan de gevel;
- Er is geen overlast voor de buurt/omwonenden;
- Er wordt geadverteerd door de sekswerker;
- De sekswerker is ingeschreven in het Handelsregister;
- De sekswerker draagt belastingen af;
- De sekswerker zorgt voor een hygiënisch verantwoord werken en laat GGD controleren.

Voor escort:

Het hele punt van zelfstandig werken in combinatie met het verwarrende begrip 'bedrijfsmatig' moet net zo worden bekeken voor de zelfstandige escort (die afspraken heeft met klanten die in een huis of hotel verblijven). Uiteraard wordt er geadverteerd en is een KvK inschrijving / belastingafdracht een must, maar laat vergunningen over aan de escortbedrijven, niet aan de zzp'er. Dit is nadrukkelijk niet het illegale circuit maar het onvergunde circuit.

Jouw gemeente

Vindt jouw gemeente dat jij als zelfstandige een vergunning nodig hebt? Probeer ze er dan van te overtuigen dat dit nooit zo bedoeld was, men wist niet beter dat sekswerkers via een bedrijf zou werken, internet stond nog in de kinderschoenen. Haal het begrip 'bedrijfsmatig' uit de discussie en behandel een zelfstandige zoals elke andere zelfstandige in de gemeente. Zoek uit je lijst van gemeenteraadsleden iemand van D'66 of VVD of Bij1, daar maak je de meeste kans, en stuur ze een email. Of stuur een email naar SW Links (zie About pagina) of er via een politicus in de ene gemeente contact kan worden gelegd met een politicus in de andere gemeente van dezelfde politieke partij. Want vaak zijn er wel onderlinge netwerken.

Gebruik vergunningen waar ze voor bedoeld zijn: voor bedrijven, niet voor zzp'ers.

lees ook:

[Hoe zit het met jouw gemeente? SoaAids zocht het uit op Prostitutiegoedgeregeld.](#)

[Thuiswerkende prostituees de illegaliteit in gedrukt \(binnenlandsbestuur.nl\)](#)

[Commissie adviseert gemeente Utrecht: sta sekswerk vanuit huis toe \(parool.nl\)](#)

<https://www.nhnieuws.nl/nieuws/310019/jesslin-doet-haar-sekswerk-vanuit-huis-maar-de-buurman-vindt-dat-niks-ik-steek-je-in-de-fik> (inhoud: Hilversum wil aansluiten bij de bestaande praktijk en daarom mag Jesslin thuis werken)